

İSRÂ VE MİRAC GECESİNİ KUTLAMANIN HÜKMÜ

﴿ حكم الاحتفال بليلة الإسراء والمعراج ﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Abdulaziz b. Baz

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2009 - 1430

Islamhouse.com

﴿ حكم الاحتفال بليلة الإسراء والمعراج ﴾
« باللغة التركية »

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

ترجمة: محمد بن مسلم شاهين

مراجعة: أم نبيل

2009 - 1430

Islamhouse.com

Soru:

Receb ayının 27. gecesi olan İsrâ ve Mirac gecesini kutlamanın hükmü nedir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Hiç şüphesiz İsrâ ve Mirac olayı, Allah'ın elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in (elçilik görevinde) sâdık olduğuna, O'nun, Allah -azze ve celle-'nin katındaki makamının ne kadar büyük olduğuna delâlet eden, Allah Teâlâ'nın büyük mucizelerinden birisidir. Yine İsrâ ve Mirac olayı, Allah Teâlâ'nın göz kamaştırıcı kudretine ve O'nun bütün yarattıklarının üzerinde, yüce olduğuna delâlet eden mucizelerinden birisidir.

Nitekim Allah Teâlâ bu olay hakkında şöyle buyurmuştur:

﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾

﴿الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [سورة الإسراء الآية: 1]

"Gecenin bir bölümünde, kendisine (kudretimize ve vahdâniyyetimize delâlet eden) birtakım âyetlerimizi gösterelim diye kulu Muhammed'i (bedeni ve ruhu ile uyanık bir halde iken), Mescid-i Haram'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Akşa'ya götüren O (Allah, her türlü kusur ve noksanlıklardan) münezzektir. Gerçekten O, her şeyi hakkıyla işiten, her şeyi hakkıyla görendir."¹

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den tevâtür yoluyla rivâyet olduğuna göre o, yedi kat semâya çıkarılmış, her semâya geldiğinde kendisine o semânın kapısı açılmış, yedinci semâyı geçtikten sonra Rabbi, onunla dilediği şekilde konuşmuş, ona beş vakit namazı farz kılmış, Allah Teâlâ, beş vakit namazı ilk önce elli vakit olarak farz kılmış, ama Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- Rabbinden elli vakitlik namazı hafifletmesini dilemeye devam etmiş, nitekim Allah Teâlâ elli vakit namazı, beş vakte indirmiştir. Bu namazlar, farz olarak beş vakittir, ama ecir olarak elli vakittir. Çünkü iyilikler (sevaplar), on katı ile karşılık görür. Bütün nimetlerinden dolayı Allah Teâlâ'ya hamd ve şükürler olsun.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen sahih hadislerde, İsrâ ve Mirac olayının meydana geldiği gecenin, Receb ayı veya başka bir ayda olduğu hakkında herhangi bir şey gelmemiştir. İsrâ ve Mirac gecesinin tayini konusunda gelen hadislerin

¹ İsrâ Sûresi: 1

hepsi, hadis âlimlerince sâbit olmadığı tesbit edilmiştir. Allah Teâlâ'nın, bu geceyi insanlara unutturmasında büyük bir hikmet vardır. Bu gece belli olsa bile müslümanların bu geceye özel birtakım ibâdetleri tahsis etmesi ve bu geceyi kutlamaları câiz değildir. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbı -Allah onlardan râzı olsun- bu geceyi kutlamamışlar ve bu geceye özel bir şey tahsis etmemişlerdir. Şayet bu geceyi kutlamak, meşrû bir durum olsaydı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, ya sözü ile, ya da fiili ile bunu ümmetine mutlaka açıklardı. Ayrıca böyle bir durum meydana gelmiş olsaydı (yani Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu geceyi kutlamış olsaydı), insanlar tarafından bilinir ve yaygın bir hâle gelir, sahâbe de -Allah onlardan râzı olsun- tarafından bize intikal ederdi. Oysa sahâbe -Allah onlardan râzı olsun-, ümmetin ihtiyaç duyduğu her şeyi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den bize nakletmişler ve dînde hiçbir şeyi ihmâl etmemişlerdir. Aksine onlar, bütün iyiliklerde herkesten önce davranmışlardır. Dolayısıyla İsrâ ve Mirac gecesini kutlamak meşrû olsaydı, insanlar içerisinde ilk önce onu sahâbe kutlardı. Ayrıca Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, insanlar içerisinde, insanlara en güzel öğüt veren insandı. Risâlet görevini en güzel şekilde tebliğ etmiş ve emâneti yerine getirmiştir. Şayet bu geceyi yüceltmek ve onu kutlamak, Allah Teâlâ'nın dîninden olsaydı, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bundan habersiz kalmaz ve onu insanlardan gizlemezdi. Bütün bu zikredilen şeylerden hiçbirisi olmadığına göre, bu geceyi kutlamanın ve bu geceyi yüceltmenin, İslâm dîninden olmadığı açıkça anlaşılmaktadır. Çünkü Allah Teâlâ bu ümmete dînini kemâle erdirmiş ve onların üzerindeki nimetini tamamlamış, izin vermediği şeyi dîn haline getiren herkesi inkâr edip reddetmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ apaçık kitabında Mâide sûresinde şöyle buyurmuştur:

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾

[سورة المائدة من الآية: 3]

"Bugün size dîninizi (zaferi gerçekleştirmek ve şeriatını tamamlamak sûretiyle) kemâle erdirdim. (Sizi câhiliyye karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak da size İslâm'ı seçtim (siz de İslâm'ı kendiniz için dîn seçin)."¹

Allah -azze ve celle- Şûrâ sûresinde de şöyle buyurmuştur:

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنُ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ

الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ [سورة الشورى الآية: ٢١]

¹ Mâide Sûresi: 3

"Yoksa onların (müşriklerin) Allah'ın izin vermediği bir dîni meşrû kılan ortakları mı var? Eğer Allah'ın süre tanıyarak onlara dünyada azap etmeyeceğine dâir kazâ ve kaderi olmasaydı, onların aralarında derhal azap etmek sûretiyle hüküm verilirdi. Şüphesiz ki zâlimler (kâfirler) için (kıyâmet günü) acıklı bir azap vardır." ¹

Büyük tehlikesine karşılık İslâm ümmetini uyararak ve onları bid'atları işlemekten uzaklaştırmak için, bid'atlardan sakınmak gerektiği ve bid'atların açıkça dalâlet (sapıklık) olduğu Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen sahih hadislerde sâbittir.

Nitekim bu hadislerden bazıları şunlardır:

Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ)) [متفق عليه]

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur (bâtıldır)."²

Müslim'in rivâyetinde ise Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ)) [رواه مسلم]

"Her kim, işimiz (dînimiz) üzere olmayan bir iş işlerse, o işlediği şey reddolunmuştur (bâtıldır ve ona itibar edilmez)."³

Yine, Müslim'in sahihinde Câbir'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ فِي خُطْبَتِهِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ: أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيِي مُحَمَّدٍ ﷺ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ)) [رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Cuma günü hutbesinde şöyle derdi (hutbesine şöyle başladığı): Şüphesiz sözlerin en hayırlısı, Allah'ın kitabıdır. Yolların en güzeli, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en şerlisi, (dînde aslı olmayan) sonradan çıkarılan yeniliklerdir (dîndeki bid'atlarıdır). Her bid'at da dalâlettir."⁴

¹ Şûrâ Sûresi: 21

² Buhârî; hadis no: 2697. Müslim; hadis no: 1718.

³ Müslim; hadis no: 1718.

⁴ Müslim.

Nesâî, "cevpid" (işi) bir senedle şu fazlalığı da rivâyet etmiştir:

((... وَكُلِّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ.))

Her dalâlet (in sahibi) de, ateştedir."¹

Irbâd b. Sâriye'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((وَعَظَّنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَوْعِظَةً بَلِيغَةً ذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونُ، وَوَجِلَتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ. فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! كَأَنَّهَا مَوْعِظَةٌ مُودِّعٌ، فَأَوْصِنَا. فَقَالَ: أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ، وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ، وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسَيْرِي اخْتِلَافًا كَثِيرًا فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ.)) [رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Rasûlullah -sallallahu alehî ve sellem- bize çok tesirli bir öğüt verdi.Bu öğütten dolaşı gözler yaşardı ve kalpler ürperdiç.

Biz:

- Ey Allah'ın elçisi! Bu öğüt, sanki ayrılmak üzere olan birinin öğüdüne benziyor, o halde bize bir tavsiyede bulunur musun? dedik.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu alehî ve sellem- şöyle buyurdu:

- Size, Allah'tan korkmanızı, başınıza bir köle bile emir olsa, onu dinleyip itaat etmenizi tavsiye ederim.Benden sonra sağ kalıp uzunca bir hayat sürenler pek çok ihtilaflar görecekler.O zaman sizin üzerinize gerekli olan, benim sünnetime ve benden sonraki doğru yolu bulmuş râşid halîfelerimin sünnetini alın ve onlara, aızı dişlerinize ısırırçasına sınıksı sarılın. (Dinde aslı olmayıp) sonradan çıkarılan yeniliklerden sakının. Çünkü (dinde) sonradan çıkarılan her yenilik, bid'attir. Her bid'at, dalâlettir (sapıklıktır)."²

Bu anlamdaki hadisler pek çoktur.

¹ Nesâî; hadis no:1560. Elbânî, "Sahîh-i Sünen-i Nesâî; hadis no:1578.

² İmam Ahmed; hadis no: 4/126. Tirmizî; hadis no: 2676.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbı -Allah onlardan râzı olsun- ile onlardan sonra gelen selef-i salih, insanları bid'atlardan sakındırıp korkuttukları sâbittir. Bunun da sebebi; bid'atların dîne sonradan eklenen bir fazlalık olması, Allah Teâlâ'nın izin vermediği bir dîn olması, dînlerine onda olmayan fazlalık ekleyen ve Allahın izin vermediği dînde yenilik çıkaran Allah'ın düşmanları yahudi ve hristiyanlara benzemekten dolayıdır. Çünkü bid'atları kabul etmek, İslâm dîninin eksik olduğunu ve kâmil olmadığını itham etmeyi gerektirir. Bu düşüncenin büyük bir fesat ve çok çirkin bir münker olduğu, Allah -azze ve celle-'nin şu sözüne ters geldiği bilinen bir şeydir:

﴿ **الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا** ﴾

[سورة المائدة من الآية: 3]

"Bugün size dîninizi (zaferi gerçekleştirmek ve şeriatını tamamlamak sûretiyle) **kemâle erdirdim.** (Sizi câhiliyye karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) **üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak da size İslâm'ı seçtim** (siz de İslâm'ı kendiniz için dîn seçin)."¹

Yine, bid'atları kabul etmek, bid'atlardan sakınmayı ve onlardan uzaklaşmayı emreden Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in açık hadislerine aykırı bir davranıştır.

Bu bid'atı, yani İsrâ ve Mirac gecesini kutlama bid'atını reddetmek ve ondan sakındırmak gerektiği ve bu bid'atın hiçbir şekilde İslâm dîninden olmadığı konusunda hakkı arayan kimse için bu zikrettiğimiz delillerin yeterli ve iknâ edici olmasını ümit ederim.

Allah Teâlâ müslümanlara öğüt vermeyi ve onlara meşrû kıldığı dîni açıklamayı farz kılıp ilmi gizlemeyi haram kılınca, birçok ülkede yaygınlaşan, hatta kimi insanların dînden olduğunu zannettikleri bu bid'at konusunda müslüman kardeşlerimi uyarmayı kendime bir görev saydım.

Allah Teâlâ'dan bütün müslümanların hallerini düzeltmesini ve onları dînde bilgili kılmasını, bizi ve onları hakka sınıksız sarılma ve hak üzere sâbit kalma konusunda muvaffak kılmasını, hakka aykırı olan şeyleri terketmeyi nasip etmesini dilerim. Şüphesiz ki O, bunun üstesinden gelen ve buna gücü yetendir.

Allah Teâlâ, kulu ve elçisi, Peygamberimiz Muhammed'e, âile halkına ve ashâbına salât e selâm eylesin ve onu mübârek kılsın.

¹ Mâide Sûresi: 3